

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת פנחס

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

סבלנותו של מנהיג

בפרשתנו קוראים אנו על בקשתו של משה רבנו מהקב"ה שימנה מנהיג ראוי שינהיג את עדת בני ישראל אחר פטירתו, כמו שנאמר: "יפקוד ה' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה וגו'" (במדבר כז, טז), והשיבו הקב"ה: "קח לך את יהושע בן נון, איש אשר רוח בו, וסמכת את ידך עליו" (שם).

ולכאורה אחר כל מה שסיפרה התורה בתחילת הפרשה על מעלתו של פינחס ושבח מעשהו, מדוע ה' לא בחר בו להיות מנהיג העדה אחר פטירתו של משה?

התשובה לכך נעוצה בדברי רש"י המפרש שהטעם שהזכיר משה, כשבא לבקש מנהיג לישראל, דוקא שבח זה של הקב"ה שהוא "אלקי הרוחות לכל בשר" ולא שבח אחר, כי נתכוון משה לומר לפני הקב"ה, שכיון שהוא אלקי הרוחות ויודע את הלך רוחו ודעתו של כל אחד ואחד, וגם יודע הוא שהם אינם דומים זה לזה בדיעותיהם אלא שונים בתכלית, על כן בקשתו היא שימנה הקב"ה על ישראל מנהיג "שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו".

הוא אומר שהמידה העיקרית שצריכה להיות למנהיג ישראל היא מידת הסבלנות ואורך הרוח עם כל אחד מישראל באשר הוא. וכן לימדונו חז"ל (סנהדרין ח, א) שצריך המנהיג לסבול את העם ולא להקפיד עליהם "כאשר ישא האומן את היונק" (במדבר יא, יב), כלומר, כשם שאם מטפלת בבנה הקטן באהבה ובמסירות, על אף הקושי הרב והטרחה העצומה הכרוכים בזה בימים ובלילות וכו', כך על המנהיג להנהיג את העם ולסבול את כל טורחם ומשאם בסבלנות אין קץ.

ובפרט כשרוצה המנהיג להוכיח את ישראל, יש לו להוכיחם בנחת דוקא ולא בכעס, כי "דברי חכמים בנחת נשמעים" (קהלת ט, יז), ומי לנו גדול כה' אלקינו שכשבא להוכיח את מרים ואהרן על שדיברו במשה, פתח את דיברי תוכחתו בלשון בקשה ותחנון, כמו שכתוב: "שימעו נא דברי" (במדבר יב, ו), ואין 'נא' אלא לשון בקשה (רש"י שם). ומבאר השפתי חכמים שם: "כלומר אף על פי שחרה במ אף ה' וילך, מכל מקום אין נא אלא לשון בקשה, ודיבר עמהם בנחת, שאילו היו דבריו בכעס לא היו דבריו נשמעים, וללמד קל וחומר לבשר ודם שיהיו דבריו בנחת". וכן אמרו חז"ל (שבת לד, א) שכשאדם רוצה להורות לבני ביתו לעשות דבר נחוץ, יאמר להם זאת בניחותא, כדי שיתקבלו דבריו.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

ישרות מביאה שפע

הגמרא (בתענית ט' ע"ב) מספרת שעולא איקלע לבבל, בדרך כלל הוא היה נמצא בארץ ישראל, אבל הוא היה הולך וחוזר מידי פעם לבבל, הוא יודע שבארץ ישראל תמיד כשיש עננים יורד אחר כך גשם, כשהוא הגיע לבבל הוא ראה שיש עננים, אמר להם אצלנו בארץ ישראל כשיש עננים, מיד מכניסים לתוך הבית את הכביסה ושאר הדברים שבחוץ, הם ידעו שבבבל לא תמיד כשיש עננים יורד גשם, ועל פי רוב לא יורד, אבל אמרו בגלל שהרב ביקש נעשה, חיכו עד הערב ולא ירד אפילו טיפת גשם, כשעולא ראה זאת אמר כמו שהבליים שקרנים גם העננים שלהם שקרנים, כי בבבל לא היו מדברים אמת, ומידת האמת היא שמביאה את הגשם לעולם, כמו שכתוב "אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף, גם ה' יתן הטוב וארצנו תיתן יבולה" (תהלים פ"ה), הישרות היא שמביאה את השפע.

יוצא אם כן שהעננים היה להם יתרון לזמן קצר רק להביא את הגשם, אבל אחר כך כבר אין צורך בהם. כך גם במידת העצבות אומר הרב שמצד עצמה אין בה מעלה, רק שיגיע ממנה תועלת ויתרון. כמו למשל בתיקון חצות שהוא עת רצון של שברון לב, ומצד שני אחר כך הוא עת רצון של שמחה עצומה, כי עסק התורה אחרי חצות הוא מאד עליון, יש לו ערך גבוה מאד, ועסק התורה בא בשמחה בגלל השברון שהיה בתיקון חצות.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:21	ר"ת 20:23	19:32	ירושלים
21:18	ר"ת 20:22	19:32	תל אביב
21:22	ר"ת 20:26	19:35	חיפה
21:18	ר"ת 20:22	19:31	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הרב מרגיש אותנו

זכיתי ברוך ה' להיות מקושר למורינו ורבינו הצדיק רבי יורם מיכאל אברג'ל, במשך שנים רבות מידי שבוע הייתי נוסע ממקום מגורי באזור ירושלים אל עבר העיר נתיבות לשיבת "רב פעלים קול רינה" לקבל ברכה ולהתייעץ עם מורינו ורבינו הרב יורם.

כמו בכל שבוע שאני הולך לקבל את ברכתו של מורינו הרב, הלכתי גם באותו שבוע היה זה ביום רביעי בשבוע, כשנכנסתי לכולל ראיתי שבתור המשתרך ברחבי הכולל בין האברכים ישנם הרבה מאד אנשים שבאו לקבל את ברכת מורינו הרב ועצתו.

באותו יום הייתה לי שאלה חשובה מאוד לשאול את הרב זצוק"ל והתלבטתי מאד האם לשאול הפעם את השאלה הזאת את הרב או שלא ולדחות אותה לפעם אחרת, והחלטתי שהפעם אני לא ישאל כי כל פעם שהיתה לי שאלה מורינו הרב היה שם לי כיסא לידו שאני יישב עליו והייתי שואל אותו את השאלה שיש לי, והפעם הרגשתי שזה לא היה עיתוי נכון במיוחד בגלל התור הארוך מאד של האנשים שמחכים לברכת ועצת הרב לכן דחיתי את שאלה (למרות שהיא הייתה חשובה מאוד).

עבר הזמן והתור התקדם והגיע תורי לגשת אל הרב, כשהגעתי לרב הרב הסתכל עלי וחיך אליי ולפני שהוצאתי מילה מהפה הרב פונה אלי ואומר לי מה רצית לשאול בני?

כשאני עוד בהלם מהשאלה של הרב, איך הרב ידע שיש לי שאלה שהחלטתי הפעם לוותר עליה, הרב פונה אלי ואומר לי בחיך לך תביא כיסא ותשב לידי.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות בשמים להבדלה

שאלה: אשה שיש לה בושם שבמקורו כשר לברכה, כגון שלוקחת מיני בשמים (כמו ציפורן וכד') ומניחה אותם בתוך מטפחת בד ותולה על עצמה לריח טוב, וכעת מונחים הבשמים הללו על השלחן, האם יכול לברך עליהם בהבדלה ברכת הבשמים?

תשובה: אין לברך על בושם השייך לאשה שנועד לריח טוב עבורה, אע"פ שהוא בא מגידולי קרקע, כגון ציפורן וכד' כיון שנחשב לבשמים של ערוה, ואף אם מונח כעת על השלחן אסור. וכן אם שייך לפנויה יש להחמיר, ויש אומרים שיש להחמיר גם בשל אשתו נדה. וטעם שאין מברכין על בשמים של ערוה כדי שלא יבוא לידי הרהור ויזכה לשמור על קדושתו, ובנות ישראל קדושות וצדקניות וטהורות הן ורצויות מאוד לפני הקדוש ברוך הוא ושבח גדול הוא לה שאין אדם נכשל בעולם בהרהור בסיבתה, כדרך קדושת ומעלת עם ישראל החביבים לפני השם יתברך, ובסיבתם קיים העולם.

במה דברים אמורים, בבשמים שבעלמא מברכים עליהם, וכאן כיון שנועדו לריח טוב לאשה אין מברכין עליהם כלל. אבל בושם רגיל הנמכר כיום בשוק, פשוט שאין לברך עליו, דלא עדיף מבושם המיועד לגברים שברוב ככל המקרים אין מברכין עליו כמבואר בתשובה שלפני זה.

שאלה: אם הביאו בשמים גידולי קרקע כדי לסלק ריח לא טוב שיש בבית, והסתלק הריח מהבית, האם יכולים לברך על אותם הבשמים ברכת הבשמים? והאם כשרים להבדלה?

תשובה: בשמים שנועדו לסלק ריח לא טוב, אין לברך עליהם כיון שרק בשמים שהובאו למטרת ריח טוב, אפשר לברך עליהם. ואלו לא הובאו לשם ריח טוב אלא לסילוק ריח רע.

ולא זו בלבד שאין לברך עליהם בהבדלה, אלא אפילו בלא הבדלה אין לברך על בשמים שכל מטרתם לסלק הריח, אלא רק על בשמים שהובאו גם למטרת הבאת ריח טוב.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

עצות מיותרות

רבי שמואל מסוקולוב, חסיד ותיק ושיש היה, מתלמידי של החוזה מלובלין שנמנה אחרי כן על חסידי רבי יחיאל מקוזמיר. בניו של רבי שמואל התעשרו עושר רב. ונמנו על עשירי הסביבה. פחד החסיד הישיש פן יסטו בניו ונכדיו מדרך היהדות בגלל עושרם. הלך ובא לרבי מקוזמיר ובקשה בפיו - שרבו יתפלל כי יאבדו בניו הונם, ייהפכו לעניים וישארו יהודים נאמנים.

סירב לו רבי יחיאל, אמר: חסרונם של עשירים, חולשתם, להשיא עצות, אפילו להקב"ה. מרוב כספם מתחילים להאמין שחכמתם רבה. אתה, שאינך עשיר, סמוך על שולחן ילדיך, עצות להקב"ה מנין לך? התפלל כי ישארו יהודים טובים, את הדרך לכך כבר ימצא הקב"ה בלי עצותיך.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

הרב בן ציון אבא שאול- יט' בתמוז

במשך שנים רבות כיהן מורנו ורבינו הגאון הגדול הרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל כראש ישיבת פורת יוסף. נודע כאחד מגדולי הפוסקים שקמו ביהדות ספרד לדורותיה. בין ספריו הרבים חיבורו הנודע שו"ת 'אור לציון'.

הוא היווה דוגמא ומושא והערצה ביגיעת התורה ובאהבתה. הוא כתב: יש מעיינות שמטפסות מהם טיפות אל תוך הנהר, יש שזרם מים מחבר אותם אל הנהר, ויש שמתאחדים ומתחברים ממש עם הנהר, עד שאי אפשר להבדיל בין מי המעיין למי הנהר "ברוך ה' יהודים לומדים חוק לישראל וכדו' הם כמובן מחוברים אל הקב"ה, אבל חיבור של טיפות. ואם לומדים קצת יותר, אז מחוברים כמו זרם מים. אך מי שעוסק בתורה כל היום, ומחשבתו שקועה רק בתורה בהליכתו ובאכילתו, ואין דבר אחר המטריד את מחשבתו - אדם כזה מתאחד ממש עם הקב"ה כביכול, נשמתו מתאחדת עם בורא עולם, וזה דבר עצום מאוד".

כשהתמנה לאחר נישואיו כראש 'מתיבתא' את כניסתו למשרה התנה בכך, כי הוא לא יהיה אחראי על סילוק התלמידים שסררו, באומרו להנהלה כי מדובר בדיני נפשות, ואינו מוכן לקחת אחריות לגורל תלמיד שיורחק מהישיבה. בקשתו התקבלה, ואכן, כאשר עמד על הפרק גורלו של תלמיד שסרח, הובא עינינו בפני 'בית דין', שכלל את הרב בן ציון, הגר"י עדס, והגר"י צדקה, והם פסקו בכל מקרה לגופו. על גודל ענוותנותו מסופר שכאשר נהג לעיתים לשמש כמוהל מעולם לא קרה שהיה צריך להמתין לו תמיד הגיע לפני הזמן, רק פעם אחת אירע שלא הגיע לברית כמוסכם, מכיוון שלא חש בטוב, היה זה שעות ספורות לפני שהתרחשה אצלו התקפת לב.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ד הגאון החיד"א שליט"א

ימי בין המצרים

הימים שבין י"ז בתמוז ועד ט' באב, הם שלש שבועות שנקראים "בין המצרים", על שם שהם בין שני המצרים שפקדו את עם ה', ישראל צאן קדושים מימי קדם.

אמרו חכמינו הקדושים, חמישה דברים אירעו את אבותינו בי"ז בתמוז וחמישה בתשעה באב, בי"ז בתמוז נשתברו הלוחות, ובוטל התמיד, והובקעה העיר, ושרף אפוסטומוס את התורה, והעמיד צלם בהיכל. בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ, וחרב הבית בראשונה, ובשניה, ולכדה ביתר, ונחרשה העיר, וחרש טורנוסורפוס את ההיכל, ע"כ. ועל כן תיקנו חכמינו הקדושים כמה גדרים וסייגים בתקופה זו, והבטיחונו חז"ל הקדושים "כל המצטער על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה", ומכל מקום צריך לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב גם בימים אלו.

וביאר חז"ל הקדושים ע"ה שאלו הימים מסוגלים להארה גדולה בעבודת השם, ולתוספת דרגה רוחנית קדושה מאוד, וביאר מרן אאמו"ר בשם חז"ל הקדושים שזה טמון במאמר הפסוק במגילת איכה "כל רודפיה השיגה בין המיצרים" ודרשו כל רודפיה הם אותיות "כל רודף י"ה" השיגה הם אותיות "השיג ו"ה" והיינו שם השם ברוך הוא אות י' אות ה' אות ו' ואות ה', וידוע שבזמן הזה משתמשים רק באמירת י"ה ולא אומרים גם ו"ה, אך לעתיד שיהיה שמו של ה' שלם, יאמרו את שמו יתברך במלואו, וזהו "כל רודפיה השיגה בין המיצרים", לרמוז שבתקופה זו אפשר להשיג הרבה בעבודת ה', ואשרי הזוכה לנצל הארת קדושת אלו הימים.

בימי בין המצרים נכון לומר את "תיקון רחל" שבתוך תיקון חצות גם ביום, ונוהגים לומר אותו אחר חצות היום, וכך היה מנהג רבינו האר"י הקדוש, והגם שזכה האדם ואמר את תיקון ביום, בכל זאת יחזור ויאמר תקון חצות בלילה, תיקון רחל ותיקון לאה, כדברי רבותינו הפוסקים זלה"ה, שאמרו כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה.

וכן העלה אדוני אבי מופת הדור רבינו יורם מיכאל אברג'ל לומר תיקון רחל בימי בין המיצרים גם בצהריים אחרי חצות היום, וכן פשט המנהג. ואשריהם ישראל שמצפים ומייחלים לבניין ירושלים, ובו ישכון כבוד ה' ברוך הוא, בבית קודשינו ותפארתנו שיבנה במהרה בימינו בחסד וברחמים.

"והאבן הזאת אשר שמרתי מצבה להיה בירת אלוהים"

לרגל שיפוץ בית המדרש הזמנות נדירה
לרכוש אבן מקורית מבית מדרשו
של הרב יורם אברג'ל זיע"א
האבנים הללו עדות לשנים של תורה, תפילה ומסירות נפש

חייגו עכשיו והכניסו את אבן הברכה לביתכם:

08-6381000

ואשרי מי שתהיה אבן זו קבועה בקיר ביתו!

SHIRA MELAMED 054-8182-352

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

[did.li/HARAV-HABERGEL](https://www.youtube.com/channel/UCdidliHARAV-HABERGEL)
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

את חורבן בית המקדש שנחרב
בעקבות שנאת חנם, מתקנים
קודם כל בשוויון זכויות בין
הילדים בבית.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ שלום מעתוק בן שמחה ז"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ אסתר בת זה'אר ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, **תפקידי להגן עליו**".

ד"ר יורם אברג'ל
י"מ אברג'ל